

Meer-Zicht

Maandblad van de
Protestantse Gemeente
Amsterdam - Watergraafsmeer

12e jaargang 3
Maart 2008

Lied van onpartijdigheid

Twee handen schoon gebleven
door onpartijdigheid,
wie durft ze uit te steken
en noemen Godgewijd?

Twee ogen uitgekeken,
geen ander meer zien staan,
wie zou ze durven sluiten
en zo ten einde gaan?

Twee oren doof gebleven,
voor andermans verdriet,
wie zou daarmee nog horen
een hoopvol mensenlied?

Met handen, ogen, oren,
door keuze vroeg of laat,
herscheppen wij de aarde
tot alle goeds in staat.

Dan delen wij het leven
met al het lief en leed,
wij nemen en wij geven, -
die dag komt, ooit, godweest!

Geen leed blijft ongeweten,
geen traan blijft ongezien,
geen mens, geen kind vergeten, -
God is ons aan te zien!

Jan van Opbergen
Uit: De Open Poort

Afzender:
Protestantse Gemeente
Amsterdam - Watergraafsmeer
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

Paasontbijt

Er is weer een paasontbijt en wel op 23 maart, Paas-zondag, om 08.00 uur 's morgens. Wilt u / jij hieraan deelnemen, dan graag opgeven bij de dames

?? Sari Verbek (665 30 35) of
?? Matthie Buikema (692 61 02)

Graag vóór 19 maart opgeven in verband met de in-kopen!

Jongerenpagina's

Bekijk ook eens de geheel vernieuwde jongerenpagina's op onze website:

www.kerkdebron.org

Protestantse Gemeente Amsterdam - Watergraafsmeer

Adres

P/a De Bron
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

E-mail

kerkenraaddebron@hetnet.nl

Internet

www.kerkdebron.org

Predikanten

Ds. C.H.W. van den Berg
Middenweg 197
692 80 89

Ds. B.A. Venemans
Hugo de Vrieslaan 4
665 68 31

Kerkelijk bureau

v/h Gereformeerd
Guus Westra
Avogadrostraat 8 hs
692 29 15
westra230@zonnet.nl

v/h Hervormd

Hugo de Vrieslaan 2
dinsdagen 09.00 - 12.00 uur
665 55 32 (kantooruren)
665 30 35 / 693 78 13
(spoedzaken)

Gironummers

Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
514 55 11
Diaconie Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
462 20 84
Kerkblad Meer-Zicht
477 34 00

Meer-Zicht is het maandblad van de Protestantse Gemeente Amsterdam-Watergraafsmeer. Het is een platform voor berichten, meningen en achtergronden. **Meer-Zicht** wordt verzonden aan gemeenteleden en verschijnt steeds op de eerste vrijdag van de maand.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen te wijzigen, in te korten of in het geheel niet te plaatsen.

Redactie en vormgeving

Ditty Peeters
Fraunhoferstraat 27
Henk de Waard
Fizeastraat 3D
Dick Spijker
Laplacestraat 80-1

E-mail

dickspijker@xs4all.nl

Meer-Zicht digitaal

Meer-Zicht wordt in digitale vorm gepubliceerd op www.kerkdebron.org

**Kopij nummer 4
17 maart 2008**

Abonnementenadministratie
Zie: kerkelijk bureau

Nu valt de nacht - het is volbracht

"Nu valt de nacht. Het is volbracht." Zo luiden de eerste regels van Gezang 195, naar mijn gevoel een van de meest intense liederen over de dood van Jezus aan het kruis. Dat komt niet alleen door de sobere en krachtige tekst. Ook de melodie maakt dat we dit lied eigenlijk alleen stamelend kunnen zingen. Deze eerste regels verwijzen naar het laatste kruiswoord van Jezus in het evangelie naar Johannes: "Toen Jezus dan de zure wijn genomen had, zei Hij: Het is volbracht! En Hij boog het hoofd en gaf de geest", Joh. 19:30. Dit lied past daarom aan het einde van de dienst op Goede Vrijdag, nadat het hele lijdensevangelie is gelezen, of op Stille Zaterdag.

Nu valt de nacht. Dat is meer dan een tijdsaanduiding. Het is de nacht van ontgoocheling en desillusie. En dat niet voor Jezus zelf. Hij heeft tegen zijn leerlingen gezegd dat dit alles moest gebeuren. Hij wist dat zijn leven in dienst van God ten dienste van ons mensen zou eindigen in zijn dood. Nee, het gaat hier om de nacht die over ons en alle mensen valt. Het kruis van Jezus is het bittere bewijs, dat wij falen als mensen van God. Wij willen niet luisteren naar God. En Hem, die ons Gods menslievendheid in woord en daad verkondigt, ruimen wij uit de weg door Hem als misdadiger te kruisigen. Maar wij zijn het zelf die daar zouden moeten hangen als straf voor ons gebrek aan liefde, voor alle achterdocht en wantrouwen waarmee wij onze medemensen bejegenen. Elk spoortje licht van hoop, dat het met ons nog wel zou meevallen, wordt ons ontnomen. Nu valt de nacht.

Het is volbracht. Waar wij falen, heeft Jezus standgehouden in zijn dienst. Hij heeft God geëerd en de mensen liefgehad tot het einde. Zelfs de kruisdood die Hem wachtte, heeft Hem daar niet van af kunnen brengen. Hij heeft zijn taak vervuld om verzoening tot stand te brengen tussen ons mensen en God, ondanks de haat van de godsdienstige leiders, de wispelturigheid van de schare en de ontrouw van zijn leerlingen. Het is volbracht, niet door ons, maar door Jezus alleen. Zijn volhardende trouw aan God en aan de mensen onthult dat wij allen onwillig en onmachtig zijn om God te eren en onze naaste te respecteren. Daarvoor en daardoor is Hij gekruisigd in onze plaats. Onze straf heeft Hij gedragen. De dood als het loon voor onze zonde is Hij gestorven. Wij kunnen ons alleen maar bij Hem

neerleggen, in zijn dood begraven. Maar dat is dan ook onze redding.

Nu valt de nacht. In het laatste vers van dit lied wordt dit toch een tijdsaanduiding. Als op Goede Vrijdag, de zesde dag, de avond valt, breekt de zevende dag aan. Dat is de sabbat, de dag waarop God in het scheppingslied uit Genesis rustte van al het werk dat Hij gemaakt had. Op de sabbat die volgt op de dood van Jezus, mogen wij rusten in het door Hem volbrachte werk. Dat betekent niet dat wij voortaan in ons leven ons dit heil kunnen laten aanleunen zonder ons leven erdoor te laten veranderen. Je zou kunnen zeggen: deze rust geldt alleen op de sabbat en niet voor alle andere dagen van ons leven. Want op de eerste dag, de dag van de opstanding van Jezus, mogen wij met Hem opstaan tot een nieuw en actief leven. In het door Hem volbrachte werk heeft Hij het juk van onwil en onmacht van ons afgenomen en ons bevrijd om als Gods kinderen te leven. Hij stelt ons in staat ons actief in te zetten voor waarachtig menselijk leven en samenleven in vrede en recht en zo God te eren.

Nu valt de nacht, dat geldt voor ons oude leven, waarin wij hebben gefaald om God te dienen. Maar belangrijker is: Het is volbracht! Het licht van Gods menslievendheid breekt deze nacht open. In zijn dood en opstanding heeft Jezus ons met God verzoend. Als wij rusten in zijn volbrachte werk, is dat om nieuwe kracht op te doen om voortaan in ons leven God te eren en de mensen te dienen, in navolging van Jezus.

B.A. Venemans

*Nu valt de nacht.
Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.*

*De wereld gaf
Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven;
al zijn onschuld werd Hem straf
en zijn leven sterven.*

*Hoe slaapt Gij nu,
die men zo ruw
aan 't kruishout heeft gehangen.
Starre rotsen houden U,
rots des heils, gevangen.*

*'t Is goed, o Heer,
Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.*

*Hoe wonderlijk,
uitzonderlijk
een sabbat is gekomen:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.*

Mensen

In memoriam

let Douma - van Wijk

let en ik waren helemaal in de wolken toen we in november 2006 vanuit Amsterdam Noord, waar we ruim 30 jaar hebben gewoond, verhuisden naar onze mooie nieuwe stek in de Watergraafsmeer.

Weer terug mijn "oude" buurtje, want zoals verschillende van u wellicht weten, heb ik vanaf mijn kindertijd in de Pascalstraat gewoond. In Noord hebben we het altijd prima naar onze zin gehad, maar de laatste jaren kreeg let steeds meer problemen met traplopen en gingen we op zoek naar iets "gelijkvloers".

Na verschillende aanbiedingen kwam de woning aan het Linneauspad voor ons werkelijk als een geschenk uit de hemel.

Alle winkels onder handbereik en een prachtig uitzicht op Frankendael, met op loopafstand de kerk. In de beginperiode bezochten we De Bron regelmatig samen, later toen let steeds meer moeite kreeg met zowel lopen als zitten (de laatste maanden heeft zij de dagen meest staande, met behulp van haar krukken leunend tegen een hoge stoel, doorgebracht) ging ik wanneer dat mogelijk was alleen.

Voor veel mensen kwam haar overlijden volkomen onverwacht. Maar niet alleen voor hen... ook wij als gezin waren die 9e januari totaal overrompeld.

Wij wisten niet beter dan dat let altijd, iedere minuut van de dag, pijn had maar daar nooit en te nimmer over klaagde.

Ze is altijd, zo goed en zo kwaad als haar conditie dat toeliet, haar hobby's met veel passie blijven uitoefenen. Zo zong ze meer dan 25 jaar in het Amsterdams Gemengd Koord en ook het werk voor de Zonnebloem in Amsterdam Noord deed ze met veel overgave. Het heeft veel energie gekost maar op 21 december heeft ze er samen met een aantal vrijwilligers nog voor gezorgd dat een grote groep ouderen van een gezellige Kerstmiddag kon genieten.

Ook de kinderen en kleinkinderen wisten niet beter dan dat hun moeder en oma altijd ondanks alles voor hen klaarstond. De ene keer ging het om een logeerpertijtje op de camping in Ermelo (waar we al 20 jaar een stacaravan hebben en waar de kleinkinderen haast zo'n beetje zijn opgegroeid), dan weer werd haar hulp of advies ingeroepen bij het bakken en braden voor één van de vele verjaardagen.

Want ook dat was haar grote liefhebberij: zaterdag voor haar overlijden heeft ze zelfs nog een tulband gebakken, want de andere dag kwam onze zoon en dan moest er volgens haar "iets lekkers van moeders" zijn. Op deze manier kon ze toch nog een beetje haar zinnen verzetten.

Zorgzaam als ze was bekommerde ze zich, ondanks haar eigen beperkingen, ook om het wel en wee van de buurtjes in onze flat en zodoende hadden we, ondanks dat we er pas ruim een jaar wonen, met menig-

een een heel fijn contact. Mede daarom mag ik mij gelukkig prijzen dat we hier zijn komen wonen.

Wij kunnen het nog maar moeilijk bevatten, maar wij zullen als gezin met elkaar de kracht vinden om zonder let verder te gaan.

Waar ze nu is, heeft zij het goed. let was ervan overtuigd dat het daar mooi en licht zou zijn.

Licht is iets wat zij áltijd trachtte te blijven zien, want hoe slecht het weer ook was of hoe donker de lucht, op zulke momenten was zij altijd de enige die het licht zag worden.

De vele blijken van medeleven, in welke vorm dan ook, en de enorme belangstelling bij het afscheid hebben ons heel goed gedaan en ons doen beseffen dat let niet alleen voor ons, maar voor ook anderen veel heeft betekend...

Ik wil u hiervoor, ook namens de kinderen en kleinkinderen, heel hartelijk danken.

Jouke Douma

In memoriam

Filippus Pieter Hobbelman

Op 1 februari is Filippus Pieter Hobbelman overleden in de leeftijd van 85 jaar. Hij verbleef de laatste jaren in de Wittenberg, Daarvoor woonde hij meer dan 35 jaar in de Becquerelstraat, samen met zijn vrouw, die in 2000 is overleden.

We hebben hem leren kennen als een trouw en rechtshapen man, in zijn gezin, in zijn werk en in de gemeente. Jarelang is hij lid geweest van de hervormde kerkeraad. Het heeft hem niet alleen vreugde gebracht, maar ook verdriet en teleurstellingen. Hij kon er niet goed tegen, dat het Samen op Weg-proces hier destijds soms zo moeizaam verliep. Als kerkvoogd heeft hij met zijn deskundigheid als accountant er voor gezorgd, dat de financiën van onze gemeente op orde waren. Bij zijn afscheid als kerkvoogd in 1990 heeft hij de legpenning gekregen van de Vereniging van Kerkvoogdijen als blijk van waardering voor zijn inzet en trouw.

Hij was meer een man van de daad dan van het woord, ook in die zin dat hij niet gemakkelijk kon praten over zijn geloof. En ook over wat hem verder bezighield, zijn moeizame ervaringen van zijn tijd in Duitsland en Indonesië, zweeg hij meestal. Hij was gesloten, wat bleek in de laatste tijd, toen hij zich steeds meer terugtrok in zijn eigen wereld van herinneringen.

Op 7 februari hebben we afscheid van hem genomen in een dienst in De Bron, waarin Psalm 121 centraal stond, waarna we hem hebben begraven op de Nieuwe Ooster. We wensen zijn kinderen en kleinkinderen toe, dat zij bij dit verlies kracht vinden in de trouwtekst van hun (groot)ouders: Ik hef mijn ogen op naar de bergen, vanwaar mij hulp komen zal.

B.A.V.

Overleden

Een oud Watergraafsmeerder, voorheen een trouwe Emmakerk-ganger, die plotseling uit Watergraafsmeer verhuisde naar familie in Scheveningen daar hij het erg vond om afscheid te nemen. En zo is hij ook nu heen gegaan naar zijn hemelse Vader. Op 8 februari 2008 is overleden op twee dagen voor zijn honderdste verjaardag de heer Tijme van Veen geboren 10 februari 1908. Op zijn verzoek is hij in stilte begraven. De heer van Veen heeft jaren met zijn zuster Nel gewoond in de Wakkerstraat 26.

Feek Degen

Bedankje

Hierbij wil ik De Bron en de mensen die hieraan meewerken hartelijk danken voor de mooie bloemen die ik zondag 20 januari mocht ontvangen. Het was een prachtig boeket.

Voor iedereen de groeten van

Bertus Hagedoorn

Dank u!

Graag wil ik allen dankzeggen als gemeente waartoe ook ik mag behoren. Dit heb ik weer eens extra ervaren in het afgelopen half jaar van mijn ziek zijn. De geweldige trouw van u allen waarmee u mij opzocht, mij schreef of opbelde tijdens mijn verblijf in het ziekenhuis, de Flesseman of Open Hof hebben mij stil gemaakt en 's avonds doen stamelen: 'Dank u, Heer, voor zoveel liefde om mij heen'. En dit alles deed u

allen in uw trouw als gemeenteleden, niet een paar weken, maar een half jaar betoonde u uw extra zorg aan mij in gebed, bezoek en schrijven.

U hebt in deze periode aan mij laten zien, voelen en horen hoe God wil dat wij Zijn medewerkers mogen zijn. Als een rijkdom heb ik dit ervaren en leef daar nog uit nu ik weer thuis ben. Ik zal, mede door mijn leeftijd, stappen terug moeten doen in activiteiten, met een fijne herinnering aan vele jaren van fijn samenwerken. Maar ik wil voordat ik die stappen onderneem, echtparen, gezinnen en alleenstaanden die ik namens de kerk vele jaren mocht en kon bezoeken, hartelijk bedanken voor uw geopende deuren bij mijn komst, voor de gesprekken die wij voerden, soms zeerintens en diepgaand, voor de gebeden aan het eind van mijn bezoek, waartoe u mij gelegenheid gaf en voor de koffie of thee die ik bij u ontving.

Mede ook door deze bezoeken hebt u mij rijkdom geschonken. En al zullen de ontmoetingen summier of nihil zijn, wij mogen blijven geloven dat God er bij is, bij u en mij; alle dagen weer opnieuw.

C. Verburg

Zieken

Mv S.E. Mooring verblijft nog voor revalidatie in het Orthotel. Mv C. Verburg is weer thuis. Andere gemeenteleden die elders worden verpleegd, zijn: dhr J. van Leeuwen en mv M.S. Wit in het Flevohuis.

B.A.V.

Gebed

Laat de lente lachen, laat de veulens buitelen over eigen benen, laat de krokussen bloeien, laat ontluiken de narcis en de tulp. Wij verlangen naar de zomer, wij hunkeren naar de zon. Laat uw gloed omarmen, koester ons in het licht dat liefde heet. Als de herfst weer komen zal, het blad opnieuw zal vallen van de bomen, aanvaard dan onze dankbaarheid als een offer aan u. Want van u zijn onze dagen, Winter en lente, zomer en herfst. Van u is heel het jaar dat voor ons ligt. Nu wij wachten op wat komt weten wij: uw genade is witter dan als sneeuw en uw vrede licht als de zomer. Lof zij u in eeuwigheid! Amen

Activiteiten

Koffieochtenden in de Hofkerk

12 februari. Een zonnige dag is aangebroken. Het is 10.00 uur. De koffie/thee, cake en koek staan klaar. Vrolijke mensen komen de pastorie binnen. Het is mooi weer maar ook koud, maar in het zaaltje van de pastorie is het lekker warm.

Margo is ook weer terug van haar reis naar Indonesië met een cadeau om te verloten.

Een mooie rieten tas met bijpassende teenslippers. Margo heeft dat meegenomen uit Indonesië.

Trees was bang dat ze weer zou winnen, maar nee hoor, iemand anders won de tas. Met veel plezier werd hij in ontvangst genomen.

Over en weer werd veel met elkaar gesproken. De uurtjes vlogen om. Bij afscheid werd met veel enthousiasme gezegd: "Tot de volgende keer".

Op de flyer die in de kerk hangt is te lezen dat er iedere derde dinsdag van de maand koffie gedronken wordt in de pastorie van de Martelaren van Gorcum kerk, Linnaeushof 94, van 10.00-12.00 uur. De volgende keer is: dinsdag 18 maart.

U bent van harte welkom!!

Met vriendelijke groeten,

Minke Veenboer

PCOB - Daklozen

Bijeenkomst voor leden en belangstellenden. Op woensdagmiddag 9 April houden wij weer onze bijeenkomst Inloop vanaf 13.30 uur en de aanvang is om 14.00 uur. Wij hebben voor deze bijeenkomst de heer Griffioen weer uitgenodigd om een zéér boeiende vertelling te doen over zijn werk als vrijwilliger bij de daklozen. Als thema heeft hij: 'dakloosheid; keuze of noodlot?'

Veel mensen denken vaak dat je in het welvarende Nederland, met al zijn sociale voorzieningen, toch niet dakloos hoeft te zijn. Als je dat dan wel bent, dan kies je daar kennelijk voor. Is dat echt waar? Een verhaal van een vrijwilliger die zich al ruim elf jaar in verschillende functies voor deze daklozen inzet. Velen heeft hij gevraagd hoe zij dakloos zijn geworden, wat ze als daklozen hebben meegemaakt en wat zij verwachten van de toekomst. Dat levert boeiende verhalen op. Wij menen er goed aan gedaan te hebben de heer Griffioen wederom te vragen na hem elders dit verhaal met dia's te hebben horen vertellen. Het is meer dan de moeite waard om te komen luisteren en te kijken. Wij hebben met open mond en soms met een traan in de ogen geluisterd.

Komt dus allen en neem mee wie je mee kunt nemen. Dus tot Woensdagmiddag 9 April in het kerkelijk centrum De Bron.

*Wim v. Buuren
Freek Degen*

Held of heilige? 'n theatrale vertelling

Zondag 13 april 15.30 speelt Peter Vermaat in de Hofkerk: Held of Heilige?

Titus Brandsma is op zondag 26 juli 1942 in Dachau met een injectie om het leven gebracht. Wie was deze pater, deze karmeliet?

In een voorstelling van een kleine twee uur (incl. pauze) vertelt Peter Vermaat het levensverhaal van deze religieus bewogen man. Hij werd in 1881 als Anno Sjoerd geboren, op een boerderij in Ugoklooster (bij Bolsward). Als elfjarig jochie ging hij naar het kleinseminarie van de franciscanen in Megen, om daarna als zeventienjarige zich aan te sluiten bij de karmelieten. Daar nam hij de kloosternaam Titus aan. Na zijn priesterwijding studeerde hij in Rome, promoveerde in de wijsbegeerte en werd uiteindelijk hoogleraar in Nijmegen. Daar hield hij zich niet alleen bezig met de wijsbegeerte, maar nog meer met de mystiek. Hij was gefascineerd door Teresa van Avila. Als filosoof en kenner van de mystiek peilde hij de diepten van het menselijk hart. Daarnaast bleef hij oog hebben voor de mensen om zich heen en deed hij veel journalistiek werk. Toen ons land werd bezet door de Duitsers, kwam Titus Brandsma met hen in conflict. De directe aanleiding tot zijn arrestatie was zijn actie om de dagbladen te bewegen geen artikelen en advertenties van de NSB op te nemen. Acht weken zat hij in een cel in Scheveningen. Daarna in het Politie Doorgangskamp in Amersfoort, opnieuw in Scheveningen, vervolgens in Kleef, om te sterven in Dachau.

In een theatrale vertelling laat Peter Vermaat het publiek kennis maken met het leven van deze man. Wat bezielde hem? Was hij een heilige? Was hij een verzetsheld? Of beide?

Peter Vermaat is theatermaker en verteller, die zijn verhalen visualiseert met karakteristieke poppen en objecten. Hij wordt gefascineerd door de grote vragen en de kleine verhalen in het menselijk bestaan. Op zijn manier geeft hij daar vorm aan in zijn theater. In deze voorstelling is dat een bijna liturgisch docudrama geworden.

U bent van harte welkom op zondag 13 april om 15.30. In de Hofkerk, Martelaren van Gorcum, Linnaeushof 93.

Toegang is vrij.

Herdenkingsconcert 4 mei

Op 4 mei speelt in de Hofkerk het Amsterdams Barok Gezelschap de Mis in c-moll, KV 427 van Wolfgang Amadeus Mozart in de niet aangevulde versie.

Het concert vangt aan met een overweging om 19.45 gevolgd door 2 minuten stilte en concert. Het geheel is om circa 21.00 uur afgelopen.

De toegangsprijs is €15 en voor CJP en Pas 65 €11. Kaarten zijn vooraf te bestellen via

www.amsterdamsbarolgezelschap.nl en op 4 mei verkrijgbaar bij de ingang van de kerk vanaf in elk geval 18.30 uur.

PCOB - Veteranen

Veteranen van Indië, Korea en Libanon, zijn weer welkom op woensdagmiddag 20 maart om 14.00 uur in gebouw de Schakel in Diemen. We houden dan weer een bijéénkomst met vertoning van films uit tropentijd. Let wel: veteranen met de veteranenpas zijn allen hartelijk welkom. Dus tot woensdag 20 maart. Vanaf 13.30 uur staat de deur open.

*Cees Nijdam
Freek Degen*

Wereldwinkel

We willen op zondag, 16 maart een wereldwinkel

houden.

Ook geld wat we "verdienen" met de winkel heb ik mee naar Uganda genomen.

Alle beetjes met elkaar worden een aardig bedrag. Nogmaals hartelijk dank,

T. Mentink-Horst

Agenda

- ?? maandag 10 maart 20.00 uur in De Bron: vergadering van de kerkeraad
- ?? woensdag 12 maart 20.00 uur Zwaardemakerstraat 54: vergadering leiding kinderdiensten

Allerlei

Verjaardagsfonds

Sommige jarigen in de afgelopen maanden zullen het al gemist hebben: het verjaardagsbusje.

Het was niet meer mogelijk hiermee door te gaan. Er waren nog een paar mensen die met het busje op pad gingen, maar zij hebben besloten per einde 2007 met hun activiteiten te stoppen. Wij willen hen, de dames Van Buuren, Degen, Kranstauber en Hobbelman, (alook mevrouw Oostenrijk die al eerder stopte), hartelijk danken voor hun inzet voor het Verjaardagsfonds gedurende vele jaren. Ook een woord van dank voor mevrouw Van de Steege, die in de afgelopen jaren de voorbereidende en afrondende werkzaamheden coördineerde.

Mocht u uw bijdrage voor het Verjaardagsfonds willen voortzetten dan kunt u uw gift overmaken op de rekening van de Stichting Kuria, Postbank 8377, de laatst aangegeven bestemming op de verjaardagskaarten. De Stichting Kuria biedt gastvrijheid, begeleiding en verzorging aan mensen die ongeneeslijk ziek zijn en in hun laatste levensfase verkeren.

Hartelijk dank namens de Kerkenraad

Kerkbalans 2008

De verspreiding van de Kerkbalans enveloppen is dankzij velen voorspoedig verlopen. Inmiddels is de inzending van de antwoordenvoloppen goed op gang gekomen.

De stand is volgens de administratie op 19 februari 2008: dat 208 positieve reacties toezeggingen van in totaal € 51.387,46 hebben opgeleverd.

Mocht beantwoording er bij u nog niet van gekomen zijn, het is zeker nog niet te laat! Uw toezegging zien we op het kerkelijk bureau graag tegemoet. Ook als

uw antwoord anders zou zijn dan een directe financiële toezegging, willen we die graag ontvangen.

Hoe dan ook, hartelijk dank voor uw medewerking.

College van Kerkrentmeesters

Paascollecte

Deze collecte staat voor Paasmorgen op het collecterooster, maar de acceptgiro's met begeleidend schrijven worden omstreeks half maart onder onze leden uitgezet. We vragen uw bijzondere aandacht voor de Paascollecte, waarvan de opbrengst bestemd is voor de eigen gemeente. De opbrengst is bestemd mede ter dekking van het zogenaamde quotum. Dat is het bedrag waarvoor elke kerkelijke gemeente in Nederland wordt aangeslagen voor een bijdrage aan het landelijk kerkenwerk. Wij willen deze collecte graag hartelijk bij u aanbevelen.

Wij wensen u gezegende Paasdagen,

College van Kerkrentmeesters

Postzegels

Namens "Kerk in Actie" mag ik u allen dankzeggen voor de postzegels en kaarten die ik van u mocht ontvangen. Zelfs uit Zuid-Oost bracht men mij een prachtige partij. Dat wil niet zeggen, dat u ze nu niet meer hoeft te bewaren, want de inzameling aan het bekende adres in de kerk of in de Zwaardemakerstraat 59 (694 14 73) gaat gewoon door. Dus verzamelen is het bekende parool.

Bij voorbaat hartelijk dank en met vriendelijke groet,

Louis Robert

Een reisverslag van mijn bezoek aan Uganda

Voor een bruiloft in Uganda uitgenodigd, was ik ook in de gelegenheid om het project te bezoeken dat we vanuit de diaconie en met veel giften van derden hebben ondersteund. Dat project is inmiddels uitgebreid in drie steunpunten.

Van een mevrouw die mij geld had gegeven voor zo'n project kreeg ik ook een groot aantal T-shirtjes mee. Ddat was met de kinderen, gehuld in die shirts, een fleurig gezicht (ik heb er foto's van). Ook is de regering nu bezig met de controle van het bloed van de mensen in die omgeving. De dag dat ik ze hebt bezocht was er juist een controle en de toeloop van de mensen was zo groot dat men de volgende dag terug moest komen. Als je dan weet dat ze echt van heinde en ver lopend komen is het voor henzelf van groot belang.

Het was voor mij een herkenning van de vorige keer. Men was enthousiast en ze lieten me zien en ze vertelden over wat gedaan werd, onder andere het fokken van geiten, en een winkeltje aan de kant van de weg. Met de geiten kunnen ze een bestaan opbouwen en wanneer er jonge geitjes komen, hebben ze melk, en die geiten worden weer bij een ander onder gebracht. De geiten worden in een "open" stal onderge-

bracht, want dan weet men wat er gegeten en gedronken wordt. Wanneer ze los lopen kan er van alles gebeuren en de veearts is duur. Ik kon dus constateren dat het geld, dat daar heen gegaan is, goed besteed wordt, en ik was nu ook weer in de gelegenheid om weer een bijdrage te doen.

Met het leren van de kinderen gaat het goed. Helaas laat de leerkracht het wel eens afweten en dan gaat de oudste daar weer achteraan, want het leren is erg belangrijk.

Tijdens die bezoeken (drie stuks) lieten ze ook zien wat er gemaakt wordt, onder andere matten en schalen. Ik heb in het winkeltje een mat gekocht en ook een zak suiker (de suiker is aan een weeskind gegeven) en toen ik weg wilde gaan, werd ik verrast met groente en fruit van hun eigen veldje (mango, bananen en wilde spinazie, kool), zoveel als ze konden geven van hun armoede, als dank voor wat ik uiteindelijk door anderen kan doen.

De bruiloft waar ik voor ging is een verhaal apart en daar heb ik van genoten. Zoveel kleur en drukte; heel anders dan hier in ons koude kikkerlandje.

Met groeten en dank,

Truus Mentink

Opdracht

Beste Carin te Hoonte, Dick Spijker, Jo Verleur, Nico Roos en Wil Faber,

Verheugend dat je indien nodig voor het welkom en de mededelingen wilt zorgen.

Aan deze taak zit meer vast dan alleen voor het welkom en de mededelingen zorgen. Duidelijkheidshalve deel ik alles mee.

In de muurkast tweede plank van boven bevindt zich een map, gemakkelijk te herkennen aan de witte kleur. Daarop staat in grote letters 'Vorbereiding Kerkdienst'.

In die map bevinden zich:

1. Bloemenkaartjes. Het is jouw taak er voor te zorgen dat de predikant voor de dienst op een bloemenkaartje zijn handtekening zet en dat na de dienst dit kaartje meegaat met de bloemengroet.
2. Een leidraad voor de afkondigingen. Deze bevat een basistekst die altijd op zijn minst enige aanvulling behoeft. Het is belangrijk dat je op bijzonderheden let. Zijn er gasten (bijvoorbeeld kerkgangers van de Mar-

telaren van Gorcum of familie van doopouders of familie van overleden gemeenteleden in de dienst waarin wij die gedenken) of is er een koor, dan past voor hen een afzonderlijk welkom. Ook andere bijzonderheden kunnen zich voordoen (bij voorbeeld dat de wereldwink er is of een ander vermeldenswaardig evenement).

3. Een registratieformulier voor het geval dat een overlijden wordt afgekondigd. De invulling van dit formulier is belangrijk voor de dienst in november waarin het gedenken van overleden gemeenteleden centraal staat.

4. Een noodpreek met liturgie. Deze liggen klaar voor het geval dat de predikant plotseling verhinderd is of niet komt opdagen.

De opdracht die je wilt vervullen is veelzijdig. Daartoe behoort ook een kleine liturgische taak. Vlak voordat de dienst begint, spreek je in de consistorie een gebed uit, het zogenaamde consistoriegebed.

Wanneer kan er een beroep op jou worden gedaan? In elke dienst is een dienstdoend kerkeraadslid aan-

wezig. Dat moet ook zo blijven. Maar niet alle kerkeradsleden voelen er voor het welkom enz. te doen. Het rooster met de kerkeradsleden die op zondag voor het welkom enz. zorgen is volledig ingevuld. Op dat rooster staan niet alle kerkeradsleden, alleen de kerkeradsleden die het welkom enz. willen doen. Wanneer iemand van de kerkeraad die op het rooster staat voor het doen van het welkom enz. verhinderd is zal hij of zij eerst proberen te ruilen maar wanneer dat niet lukt een beroep doen op de gemeenteleden die hiervoor de opdracht hebben aanvaard. In dat geval zal een lid van de kerkeraad aanwezig zijn die officieel

het dienstdoende kerkeradslid is, ook al zorgt hij of zij niet voor het welkom enz.

Wanneer je gevraagd bent voor het doen van het welkom enz. en kunt, dan hopen wij dat je jouw opdracht niet alleen met plichtsgevoel maar ook met genoeg zult doen.

Namens de kerkeraad,

*Ds. C.H.W. van den Berg
De Bron
zondag 17 februari 2008*

Psalmen

Mijn ouders waren hervormd. Dus was ik het ook. Dat was vanzelfsprekend. Minstens zo vanzelfsprekend was dat we op zondag naar de kerk gingen. Niet één keer, maar twee keer zelfs: om tien uur en direct na het avondeten om zeven uur. Beide keren werd de dienst in de Emmakerk (in de Watergraafsmeer) altijd begonnen met het zingen van een psalm.

(Tegenwoordig heet deze kerk trouwens De Bron. Ik heb nooit begrepen waarom die naamsverandering heeft plaatsgevonden. Het zal wel iets te maken hebben gehad met het SOW-proces: in de nabijheid van deze kerk stond een gereformeerde kerk en op een gegeven moment moest één van beide gebouwen afgestoten worden.)

In de diensten werden dus veel psalmen gezongen en verder gezongen uit de bundel van 1938. Andere bundels waren niet in gebruik. In die jaren wist ik overigens niet dat deze bundel uit 1938 stamde. Mocht u ooit eens de concentratie kwijt zijn tijdens de preek, lees dan eens - het -Voorwoord en inleiding van ons liedboek. Daar kun je wat van leren. Ik denk dat ik destijds met mijn ouders naar de kerk ging, omdat ik orgelmuziek zo mooi vond. Ik geloof niet dat ik om de inhoud van de dienst naar de kerk ging, want ik vond toen vooral het zeer langdurig bidden van de dominee een kwelling.

Nee, ik ging niet om de dominee - met excuses - maar om organist Willern Vogel, niet wetende dat ik vele jaren later een paar keer les van deze beminnelijke man zou krijgen. Van hem heb ik geleerd dat je psalmen mooi en vooral stevig moet begeleiden. Maar goed, als negenjarig jongetje begreep ik dus helemaal niets wat er in de kerk gebeurde. Er bestond wel zoiets als een kinderkerk, maar daar wilde ik niet naar toe. Ik wilde het orgel horen. Daarom zat ik tijdens de langdurige preek de orgelpijpen te tellen; heeft u vast en zeker ook wet eens gedaan. Steeds weer opnieuw, want misschien had ik het de vorige keer niet goed gedaan. In de Emmakerk staan 99 pijpen in het front,

de zichtbare pijpen dus aan de voorkant van het orgel. U kunt het nog natellen in De Bron.

Bij ons thuis stond een harmonium - of zo u wilt een traporgeltje. Elektronische orgels bestonden nog niet. Als wij thuis kwamen uit de kerk en koffie hadden gedronken, speelde mijn vader vele psalmen (keihard) en dan vooral de psalmen die we tijdens de kerkdienst hadden gezongen. Psalm 84 had zijn voorkeur. Vaak kwamen mijn opa (die diaken was) en oma op koffiebezoek, opa in streepjesbroek en zwart colbert. Er werd dan over de afgelopen dienst gesproken, dat die zo fijn was en zo goed. Ik snapte niet waarom dat nou zo fijn en goed was. Eigenlijk wist ik niet waar het over ging.

Op de (christelijke) Prinses Julianaschool leerde je iedere week een psalm. Die moest je 's maandags opdreunen voor de klas, nadat de meester van de zesde klas als een soort weekopening op het harmonium (jawel) diezelfde psalm had gespeeld. We moesten die psalm uit ons hoofd meezingen. Daarbij kwam, dat ik tot overmaat van ramp als enige leerling de bewuste psalm van mijn vader en moeder in de oude berijming moest leren en opzeggen iets waar ik net geen trauma aan over heb gehouden.

Kort en goed, ik heb de psalmen met de papelepel ingegoten gekregen. Het was vaste prik op zondag én maandag. Hoe is het in de wereld mogelijk, dat een kind zoiets kan volhouden? Ik kan maar één ding vermoeden. Alles wat mijn ouders, de dominee en de bovenmeester deden was oprecht gemeend. Ze leefden met psalmen eh zijn er mee begraven. En dat voelt een kind. Heden ten dage speel ik graag psalmen en mis ze oprecht als ze een keertje niet gezongen worden.

*Henk Schaap
Oud-gemeentelid in een
kerkblad uit Purmerend*

Geloofsopvoeding: jongeren niet laten vallen

In protestantse gemeenten komt steeds meer aandacht voor geloofsopvoeding. Een jaar geleden richtte de PKN de jeugdorganisatie JOP op. Het is nu al een begrip in de kerk.

We moeten jongeren weer op de kaart zetten, klonk het drie jaar geleden tijdens een synodevergadering van de Protestantse Kerk. In het visiedocument *Leren van de Verwondering* werd vastgelegd dat 'jeugd en jongeren alle ruimte krijgen om te zoeken naar nieuwe vormen van kerk-zijn, om Christus te leren kennen en te groeien in het geloof'.

"Voor het eerst na de fusie werd er in plaats van gesteggeld en geneuzeld over de kerkprocessen, weer inhoudelijk gesproken", blikt Harmen van Wijnen, hoofd van JOP, terug. "Het besef drong ook door dat jongeren geen boodschap hebben aan die kerkelijk processen".

De visie op de jeugd resulteerde in JOP, de nieuwe jeugdorganisatie van de PKN. Op 1 januari vorig jaar ging JOP daadwerkelijk van start, en nu al is JOP een begrip. Een beweging voor en door jongeren, gericht op versterking van het plaatselijke jeugdwerk. De kern van het concept is kinderen en jongeren rechtstreeks betrekken bij het voorbereiden en uitvoeren van hun eigen programma's, in plaats van in Utrecht kant en klare programma's bedenken die men plaatselijk mag 'consumeren'.

"Wat we eigenlijk gedaan hebben is een oude gedachte nieuw leven inblazen; de gedachte dat de kerk ook van jongeren zélf moet zijn", zegt Harmen van Wijnen. Als voorbeeld van de werkwijze van JOP noemt hij een spel dat landelijk wordt uitgegeven door JOP Een jongerengroep in een gemeente ontwikkelde het spel omdat ze zocht naar een speelse manier om de jongere tieners in hun gemeente de bijbel te laten lezen en te laten ontdekken wat de bijbel en het geloof voor hen kunnen betekenen. "JOP hoorde van het spel en ontwikkelde het tot een landelijk product dat zowel door tieners, jongeren als jeugdleiders kan worden gespeeld. Het spel heeft de naam JOP Quest gekregen."

Verrast

Van Wijnen is – naast directeur Hervormd Gereformeerde Jongeren Bond (HGJB) – sinds de start van JOP twee dagen uitgeleend aan de dienstenorganisatie om de kar te trekken. "Het is uitermate boeiend om het jeugdwerk helemaal opnieuw vanaf de grond op te bouwen. We zijn begonnen met 7 medewerkers, inmiddels zijn het er 25, waarvan tien jongerenwerkers die in het land in gemeenten werkzaam zijn." En er

liggen nóg eens tien aanvragen voor lokale jongerenwerkers. "Ik ben eigenlijk een enorme rasoptimist, maar zelfs mij heeft de ontwikkeling nog verrast. Dit had ik niet durven dromen." Het blijkt, aldus Van Wijnen, dat er in veel gemeenten visie en behoefte, en geregeld ook al geld is om jongeren te bereiken.

"Naast jongeren zélf bereiken en bij programma's betrekken, is JOP er om ondersteuning te bieden aan alle mensen die om jongeren heen staan. Om jongerenwerkers, predikanten, ouderlingen, maar ook ouders te helpen in hun vragen omtrent jongeren."

Een belangrijke taak van JOP vindt Van Wijnen om ook de ouders bij de geloofsopvoeding van jongeren te betrekken. "Geloofsopvoeding moet een samenspel zijn tussen het gezin en het clubwerk, en andere plekken in de gemeenten" In het jongerenwerk wordt het gezin als belangrijke component nogal eens vergeten, signaleert Van Wijnen, maar jeugdwerk is wat hem betreft altijd 'inclusief'. "Betrekt de ouders in het clubwerk. Het gezin heeft een primaire plek als het gaat om geloofsopvoeding, en ouders hebben een belangrijke voorbeeldrol. Als kinderen bijvoorbeeld rond hun achtste in het clubwerk komen, is het belangrijk dat ze al een basis thuis hebben meegekregen; opgegroeid zijn met, en ingewijd zijn in het geloof."

"We weten allemaal dat kinderen tot hun elfde of twaalfde wel mee hobbelen naar de kerk. Maar daarna wordt het moeilijk. Het komt er op aan om als gemeente creatief om te gaan met jongeren. Organiseer diensten voor en door hen, laat ze meedenken. Neem als plaatselijke gemeente initiatieven, waardoor jongeren zelf kunnen ervaren dat er een plek voor ze is. JOP helpt daarbij graag."

Omdat pubers hun ouders vaak als "anti-identificatiefiguur" zien, pleit Van Wijnen ervoor om met verschillende gezinnen binnen de gemeente een "vangnet voor jongeren te creëren".

"Zodat andere ouders als oase" fungeren waar jongeren hun verhaal kwijt kunnen."

Een gemeente kan meer doen voor ouders. "Bied ouders toerusting aan, organiseer avonden voor diverse groepen ouders, zoals ouders van tieners, of ouders van jonge kinderen. Daar kan ook een "JOP'er voor 'ingevlogen' worden. En maak er als kerkenraad beleid op; hoe kun je tienergezinnen het beste begeleiden. De aandacht voor geloofsopvoeding is binnen de gemeenten groeiend, constateert Van Wijnen. "We merken dat er veel vraag is om advies en coaching. Wat je ziet gebeuren is dat er nu een generatie ouders opgroeit die het zelf lastig vindt om vormen te vinden voor geloofsopvoeding. Een paar generaties terug was het allemaal vanzelfsprekend. Maar deze generatie van twintigers en dertigers heeft het zelf als minder

vanzelfsprekend meegekregen.”

Sluitpost

Ook de veranderde gezinssituatie speelt een rol. “In veel gezinnen werken beide ouders en een gezin is een behoorlijk bedrijf geworden. Hoe vind je dan nog momenten om met geloofsopvoeding bezig te zijn? Hoe voorkom je dat het een sluitpost wordt?”

JOP is een begrip aan het worden onder kinderen en jongeren zelf. Steeds meer plaatselijk jeugdwerk gaat onder de vlag van JOP varen. Van Wijnen schat dat JOP het afgelopen jaar zo’n 3000 tot 5000 jongeren direct bereikt heeft. “Dat aantal gaat over jongeren die op onze landelijke manifestaties Wake-up Call in Hoogeveen en de X-Mas Proof in Leiden kwamen, maar ook de jongeren die we bereikten door onze jongerenwerkers. Daaromheen is nog een stroom die we indirect bereikten, bijvoorbeeld via de Website.” In 2012 wil Van Wijnen 50.000 kinderen en jongeren op directe manier bereikt hebben. Nu de organisatie een jaar goed en wel aan de slag is, is ook de identiteit van JOP meer uitgekristalliseerd.

“JOP gelooft in God, JOP gelooft in jongeren, én JOP gelooft dat God een relatie heeft met jongeren. Een tijdlang was de tendens in jeugdwerk de jongeren centraal te stellen, met hem of haar meelopen en zien of er iets in zijn leven te vinden is van zingeving.” Dat aspect is er nog steeds. Maar in plaats van een punt staat er nu een komma achter. “We geloven dat God in onze werkelijkheid wil komen, en dus ook in de werkelijkheid van jongeren. Geloof in God wil zeggen dat

er meer is dan de waarneembare werkelijkheid om ons heen. Door Jezus Christus zijn wij in staat dat te leren kennen, en krijgt geloof vorm in de praktijk van het leven. Theologische begrippen worden dan meer dan een catecheselesje. Vergeving, heling, gerechtigheid, het krijgt allemaal een plek. Denk aan een vraag als “Wat betekent het geloof voor jou als jongere als je vastloopt, moeilijkheden in het leven ervaart.”

Uitdaging

De snelle groei van de jongerenorganisatie brengt nieuwe uitdagingen met zich mee, vertelt Van Wijnen. “Ik werk twee dagen in de week voor JOP. In die tijd een organisatie managen is prima te doen als het gaat om een klein team. Nu JOP al 25 medewerkers heeft, is er versterking nodig om alle medewerkers ook goed te coachen. Daarom komt er binnenkort een fulltime adjunct programmamanager bij voor de dagelijkse begeleiding van de JOP-medewerkers.”

Ook het grote aantal aanvragen van jongerenwerkers bij JOP vraagt aandacht. “Kunnen we vraag en aanbod bij elkaar brengen? Dat is een spannende vraag”, zegt Van Wijnen. “Aan de ene kant hebben we een vrij groot aanbod van jongerenwerkers. Anderzijds vergt het veel energie om voor elke gemeente een passend aanbod te krijgen, qua regio en qua ligging van de gemeente, Ik ben er niet somber over, maar het is wel een enorme uitdaging.”

*Hanneke Goudappel
Overgenomen uit:
Het goede leven.*

Financiën

Verantwoording

De afgelopen maand ontving ik voor de kerk € 30,- voor de preek op schrift. Hartelijk dank.

B.A.V.

Giften diaconie

Autodienst: Via dhr. Degen van mw. M.W € 12; Via dhr. Verbeek van mw. M.W € 12; Via dhr. Degen van Fam O. € 10

Bibliotheek: Via M. Hagedoorn € 140

Diaconie: Via M.Z. v. M.V. € 10

Bloemenfonds: Via mw. Post van fam. W. € 20

Alle gevers hartelijk dank,

J.A. Verbeek

Collectes vierde kwartaal 2007

Kerk (14 x)	1.197,60
Godsdienst onderwijs openbare scholen	86,60
Algemeen kerkenwerk	102,75
Eigen jeugdwerk	83,05
Onderhoudsfonds (2x)	103,17
Kerk en Israël	47,27
Koffiegeld	224,81
Eindejaarscollecte	155,10
Aangepaste gezinsdienst	272,19
Totaal	2.272,54

College van Kerkrentmeesters

Zonder christendom geen Europese cultuur

De anglicaanse kerkleider Rowan Williams hoopt dat Liverpool, als Culturele Hoofdstad van Europa dit jaar, iets zal laten zien van de christelijke wortels van de Europese cultuur. Want zonder die wortels blijft er uiteindelijk geen cultuur over, zei hij. De aartsbisschop van Canterbury bezocht de stad afgelopen weekend en hield een lezing in een volgepakte anglicaanse kathedraal. In een vogelvlucht van een uur besprak hij wat Europa heeft bijgedragen aan de wereldgeschiedenis, vooral de laatste vijf eeuwen. Daarbinnen vielen minicolleges te beluisteren over de geschiedenis van de westerse roman, de christelijke notie van vreemdelingschap én de uitdaging van de islam.

Typerend voor Europa, zei Williams, is het idee dat de mens zelf keuzes maakt voor zijn leven, zelf vormgeeft wie en wat hij wil zijn en waar. De overheid geeft hem daar ruimte voor: die stelt regels waar de keuzevrijheid van de één die van de ander zou beperken, maar laat een bijna grenzeloze vrijheid waar dat niet zo is.

Die individuele vrijheid leunt dicht tegen het christendom aan, liet de aartsbisschop zien. In traditionele samenlevingen ligt de rol van mensen vast, in hun familieverband, sociale positie en in relatie tot een 'heilige orde' - de wil van God, of van de goden, of de eeuwige harmonie van het al, of een kosmisch beginsel. Moderne ideologieën - nazisme, communisme - maakten het individu ondergeschikt aan een collectief. Maar in het christendom staat het begrip 'bekering' centraal: je wordt geroepen uit je cultuur te stappen en anders te zijn. Je zit niet vast aan de wereld waarin je geboren werd. In de vroege kerk, aldus Williams, kon dat in de praktijk tot het martelaarschap leiden - vanuit het besef dat er een „verborgen werkelijkheid" bestond, „dieper en duurzamer dan de cultuur die op dat moment de boventoon voerde".

Ook in het middeleeuwse christelijke Europa bleef het besef dat Gods liefde en recht om radicalere keuzes vroegen; daarvoor stapten mensen bijvoorbeeld uit hun sociale leven om monnik of non te worden. „Het christendom was dan misschien het absoluut vanzelfsprekende systeem voor middeleeuws West-Europa, maar het bevatte evengoed de kiemen van diep cultureel ongemak, een ironie en scepsis over bestaande omstandigheden en systemen in het licht van Gods daden in het kruis van Jezus en de openbaring van wat Gods recht werkelijk inhield." Die onvrede mondde uit in het protest van de Reformatie tegen de gevestigde kerk zelf.

Zelfverloochening

Maar, zei Williams, die individuele keuzevrijheid was dus altijd ingebed in zekerheid over een andere werkelijkheid, die van God en zijn rijk. Dat veranderde in de eeuwen na de Reformatie. De onzekerheid en de

scepsis over de aardse maatschappij breidde zich uit naar die geloofswerkelijkheid. Twijfel aan jezelf, omdat God je oproept van jezelf af te zien, omdat Hij ook in zijn liefde zichzelf heeft verloochend, is heel wat anders dan twijfel aan jezelf omdat er nergens meer iets waar of zeker is.

Williams liet dat zien aan de hand van de ontwikkeling van de westerse roman - te beginnen met geloofsdagboeken van puriteinse voormannen en van rooms-katholieke mystici. Zij beschreven gebeurtenissen uit hun leven en probeerden die in verband te brengen met Gods leiding, met de ervaring van God. Naderhand gaan romanschrijvers op zoek naar andere vormen van zekerheid - en uiteindelijk verdwijnt dat doel uit zicht en blijft alleen nog de zoektocht over.

Zo verdwijnt wat Williams het 'dubbele visioen' van christenen noemde: ze zijn burgers van de aardse wereld en tegelijk van een hemels rijk. In die aardse wereld zijn ze 'thuisloos', ze horen er niet, ze weigeren zich er te vestigen. Maar: „Die thuisloze ziel, ontworteld uit zijn natuurlijke leefomgeving in een overgeërfdde cultuur, om opnieuw geplant te worden in de bodem van Gods universele gemeenschap, die thuisloze ziel die in een onvolmaakte wereld achter de uiterlijke schijn moet kijken en voor wie de claims van de cultuur en de samenleving op definitief gezag verdacht zijn - wanneer die ziel eenmaal wordt afgesneden van het verhaal van Gods handelen in het kruis en de opstanding, vindt hij of zij nergens meer een thuis, op aarde of in de hemel."

Een christen kan met grote scepsis en ironie - met een „ondraaglijke lichtheid", zei Williams - tegen de wereld om hem heen aankijken. Hij kan alles in twijfel trekken wat daar als normaal geldt. Een christen is niet altijd 'anti', overal tegen; maar hij stelt vragen omdat hij weet dat er méér mogelijk is, hij beoordeelt vanuit een werkelijkheid achter de horizon. „Wij willen van menselijke prestatie en creativiteit niet zeggen: 'dit is vals en leeg', maar 'dit is nog niet alles wat het kan zijn'. En dat méér kan alleen van God komen.

Strijdbaar

Dat onderscheidt het christendom van het communisme en ook van de islam, allebei systemen die ervan uitgaan dat een ideale samenleving binnen deze wereld bereikt kan worden - en dat daar strijdbaar naar moet worden gestreefd.

Maar als het besef van die werkelijkheid achter de horizon verloren gaat, als er geen God bestaat die waar en betrouwbaar is, gaat op den duur niet maar de Europese cultuur verloren, maar cultuur als zodanig, zei Williams. Dan is de geschiedenis afgelopen, hoef je niet meer te praten over moraal, samenleving of spiritualiteit, dan heeft de markt gewonnen. „Het 'einde van de geschiedenis' is een situatie waarin niets meer te ontdekken valt over de menselijke natuur en de mogelijkheden van menselijke relaties en taal. Net als elk ander fundamentalisme gaat het ervan uit dat de boeiende vragen beantwoord zijn en wat er overblijft, is alleen een voorraad manieren om de tijd uit te zitten.”

Slavenhandel

Williams verklaarde ook de 'tweeslachtige' erfenis van Europa in de wereld uit dat 'dubbele visioen'. Enerzijds: mensenrechten, vrijheid, democratie, bescherming van de persoonlijke levenssfeer, opbloei van kunst en literatuur. Maar wat was het gevolg toen Europa vanaf de late middeleeuwen de rest van de wereld onder beheer nam? Slavenhandel, racisme, uitbuiting, kloof tussen arm en rijk. Williams verklaarde het uit de 'losgemaakte helft' van dat 'dubbele visioen'.

Het christelijk geloof brengt een zekere rusteloosheid in een cultuur: God roept mensen weg uit hun goede gevoel en hun eigen zekerheid, om een hoger goed te ontdekken dat niet vergaat. Zo deed God het zelf: Hij verliet de hemel om zijn rijk op aarde te brengen; dat leidde tot de „ultieme mislukking en duisternis van de kruisiging”, waarna alleen onvergankelijke liefde overbleef. „God is dus niet te vinden in de wereld, behalve als mensen bereid zijn alles prijs te geven wat minder is dan God, zodat het onvergankelijke in hen wortel kan schieten.

Maar als die rusteloosheid los komt te staan van ieder besef van het onvergankelijke, dan wordt wat in een christelijke context een motor is voor creatieve ironie, kritische vrijheid en hoop, een onophoudelijk, obsessief vragen of ik als individu al heb begrepen wie ik ben en wat mijn behoeften zijn en of ik al de middelen heb gevonden om die te bevredigen”.

Williams sloot af met de hoop dat Liverpool iets van die eeuwigheidsdimensie van cultuur zal laten zien - zodat we mensenrechten en vrijheid niet opeisen maar elkaar gunnen, zodat we normen vinden voor het publieke leven, en kunst maken die „iets oproept van de rijkdom als de mens openstaat voor het heilige”.

*Nederlands Dagblad
30 januari 2008*

The Secret op IJburg

Kan The Secret, de bestseller (film en boek) iets betekenen voor de religieuze vragen waarmee mensen tegenwoordig rondlopen? “Ja”, zeggen Marcel Elsenaar en Marieke Milder, die op dinsdag 19 februari 2008 een avond rond The Secret organiseren. Zij hebben zich in deze nieuwe beweging verdiept, en zagen daarin belangrijke thema's aan de orde gesteld worden. Niet dat ze overall direct mee eens waren, maar dat zijn de meeste lezers of kijkers waarschijnlijk niet. Het inspirerende van The Secret zit er in dat het mensen actief maakt, je stimuleert om greep te krijgen op je eigen leven, van binnen uit. 'Laat je niet leven, want je creëert je leven helemaal zelf' zeggen wetenschappers van allerlei disciplines in de film. Als je meer in contact bent met je verlangens, en meer inzicht krijgt in de manier waarop je emoties ook tot het tegendeel leiden van wat je verlangt, ben je op de goede weg. The Secret gaat uit van onbegrensde mogelijkheden, zich beroepend op de inzichten van de kwantumfysica. Niet het universum is begrensd, maar ons beeld van de werkelijkheid. Het boek en de film die bij Oprah Winfrey zeer regelmatig aangeprijsd worden lijken daarmee uiteindelijk ook een religie zonder god te worden. ' Daar kunnen kerken natuurlijk niet mee uit

de voeten', zullen vele mensen denken. Toch organiseren M. Milder (Protestantse Kerk van Amsterdam) en M. Elsenaar (Rooms-Katholiek dekenaat Amsterdam) deze avond in De Tronk, het huis van de verschillende kerken in Amsterdam op IJburg. Dat is er precies de goede plaats voor omdat het een ontmoetingsplek is, in een wijk waar geen kerk is, maar wel gezocht wordt naar de wijze waarop deze aanwezig zou kunnen zijn op een manier die bij onze tijd past. Op dinsdag 19 februari 2008 zal de avond worden ingeleid met een aantal fragmenten uit de film, en wordt een en ander over de werkwijze van The Secret uitgelegd. Daarna zal het gesprek gaan over de verschillende thema's die de aanwezigen belangrijk vinden of waar ze moeite mee hebben. Van deze thema's zullen er enkele worden gekozen om twee volgende bijeenkomsten aan te besteden, voor degenen die daar interesse in hebben.

Dinsdag 19 februari 2008, 20.00 - 21.30 uur in De Tronk, Mattenbiesstraat 95 IJburg (tegenover Willibrordsschool)
Kosten: Vrijwillige bijdrage

Diensten

Zondag 2 maart 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Geen Nevendienst
Geen jongerendienst
Crèche: Lyda Blaauw
Collecte: bijdrage instellingen

De Open Hof, 10.00
Voorganger: Pastor Marja v.Gaalen-v.Veen

vrijdag 7 maart 2008

Weeksluiting
De Open Hof, 19.30

Zondag 9 maart 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Nevendienst: Marjo Hobbelman
Jongerendienst: Jongeren ochtend met HHYH
Crèche : Carin te Hoonte
Collecte: kerkinactie: jongeren in de knel

vrijdag 14 maart 2008

Weeksluiting
De Open Hof, 19.30

Zondag 16 maart 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Geen Nevendienst
Geen jongerendienst
Geen crèche
Collecte: kerkinactie

Donderdag 20 maart 2008

Witte Donderdag
De Bron, 19.30
Viering Heilig Avondmaal
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Collecte: ouderenwerk

Vrijdag 21 maart 2008

Goede Vrijdag
De Bron, 19.30
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Geen Nevendienst
Jongerendienst: Sederavond (17.30)
Geen crèche

De Open Hof, 10.00
Viering Heilig Avondmaal
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Collecte: werelddiaconaat

Zaterdag 22 maart 2008

Stille Zaterdag
De Bron, 19.30
Voorganger: Ds. Kees vd Berg

Zondag 23 maart 2008

Pasen
De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Nevendienst: allen
Jongerendienst: allen
Crèche: Chantalle van Goethem
Collecte: Paascollecte

vrijdag 28 maart 2008

Weeksluiting
De Open Hof, 19.30

Zondag 30 maart 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Geen Nevendienst
Geen jongerendienst
Geen crèche
Collecte: JOP landelijk jeugdwerk

Zondag 6 april 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Geen Nevendienst
Geen jongerendienst
Geen crèche
Collecte: Oeganda

De Open Hof, 10.00
Voorganger: Pastor Marja v.Gaalen-v.Veen

vrijdag 11 april 2008

Weeksluiting
De Open Hof, 19.30

Zondag 13 april 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Geen Nevendienst
Geen jongerendienst
Crèche: Carin te Hoonte
Collecte: kerkinactie: miss.werk,binnenl.

De Bron, 20.00
Beleveniskerk